

SAMAPALKKAISUUSOHJELMAN KORKEAN TASON JOHTORYHMÄN KOKOUS

Aika Keskiviikko 18.3.2015 klo 12.35-13.25

Paikka Säätytalo, Helsinki

Osallistujat

Jäsenet

Arajärvi Pentti (pj)	X
Huovinen Susanna (vpj), STM	X
Risikko Paula (vpj), LM	( )

Varahenkilöt

Sami Paatero

Anttoora Marjo, SM	( )
Astola Tiina, OM	X
Fjäder Sture, AKAVA	X
Heinilä-Hannikainen Tarja, STM	X
Ihalainen Lauri, TEM	X
Jalonen Markku, KT	X
Kiuru, Krista, OKM	( )
Lyly Lauri, SAK	X
Sarkio Juha, VM	X
Nerg Päivi, SM	X
Palola Antti, STTK	( )
Piekkala Vuokko, KTML	X
Poskiparta Katariina, YM	( )
Rantala Marcus, PLM	X
Sillanaukee Päivi, STM	( )
Virkkunen Henna, VM	( )
Viljanen Ritva, HKI	X
Äimälä Markus, EK	X

Lahermaa Anja

Ikonen Raimo

Sihteeristö

Martikainen Riitta, STM	( )
McAteer Mari-Elina, STM	X
Viitamaa-Tervonen Outi, STM	X

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja **Arajärvi** avasi kokouksen kello 12.35.

2. Kokouksen läsnäolijoiden toteaminen

Läsnäolijat todettiin kierrättämällä osallistujalista.

3. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Kokouksen asialista hyväksyttiin muutoksitta.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen, Liite 1: pöytäkirja

Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

5. Samapalkkaisuustavoitteen jatko vuoden 2015 jälkeen

Työmarkkinaosapuolten juuri valmistunut asiakirja samapalkkaisuustavoitteen jatkosta vuoden 2015 jälkeen jaettiin läsnäolijoille (Liite 2).

Puheenjohtaja **Arajärvi** esitti, että keskustelu avataan kopiokoneen lämpimän paperin pohjalta. Hän pyysi neuvotteluissa mukana ollutta henkilöä esittelemään asiakirjan.

Lahermaa kertoi, että asiakirja on rakennettu siten, että ensin kuvataan taustaa, palkkaeroja ja niiden syitä. Päättävöitteen kirjaaminen oli kaikkien haastavin osuus. STTK olisi toivonut kunnianhimoisempaa tavoitetta. Tämän viimeisen kirjauksen kanssa kaikki osapuolet pystyvät elämään. Asiakirjan lopussa on muita tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka tukevat päätavoitetta.

Sarkio huomautti, että edellisen puhujan puheesta muodostuu käsitys, että asia olisi hyväksytty. Viime perjantain tapaamisessa asia jäi kuitenkin vielä auki. Valtiotyönantajan osalta ei esiteltyä muistiota ole vielä kuitattu.

Äimälä totesi vahvistavansa tämän tiedon. EK:lle tämä esitelty kirjaus käy.

Jalonen totesi, että on käyty pitkä neuvotteluprosessi asiantuntijatasolla. Lopputulema on tässä ja tämän kanssa voi elää.

Piekkala huomautti, että asiakirjaa ei kaikkien osapuolten kanssa käyty läpi aamulla, mutta tämän kanssa voi elää.

Arajärvi totesi, että tässä on mukana myös kolmas osapuoli. Puheenjohtaja osoitti puheenvuoron ministeri Huoviselle.

Huovinen kiitti neuvotteita osapuolia. Työtä on tehty hartiavoimin. Olisi ollut huono signaali, jos asiaa ei oltaisi pystytty tänään päättämään. Pidän hyvänä numeerisen tavoitteen asettamista. Asiakirjassa on esitetty konkreettisia toimia, joilla tähän tavoitteeseen voitaisiin päästä. Seuranta on tärkeää, mitä on esitetty kohdassa 6. On tärkeää, että yhdessä on pystytty neuvottelemaan ja pidän saavutettua yhteisymmärrystä kohtuullisena. Toivon, että mahdollisemman nopeasti saadaan ratkaisu siitä, millaisin toimenpitein asiassa edetään.

Arajärvi totesi, että tässä on nähtävissä valtion kannalta pientä epävarmuutta sekä valtiotyönantajan ja valtiovallan osalta. Puheenjohtaja kysyi Sarkiolta, voidaanko tämä esitys hyväksyä.

Sarkion mukaan esitys kelpaa heille, jos se kelpaa muillekin.

Viitamaa-Tervonen kertoi saaneensa neuvotteluprosessista tietoa matkan varrelta ennen ylätasen tapaamista, joka oli 24.2. Hän totesi, että kirjattu numeerinen puoli on täky ponnisteluille. Ilmeisesti

tavoitteessa on ajateltu sen pohjautuvan ansiotasoindeksin tarjoamille tiedoille. Tämä tavoite on hieman reippaampi kuin nykyohjelman taso ja mihin on tähän mennessä pystytty. Jos näin mennään eteenpäin, voidaan olla tyytyväisiä. Täällä (kohdassa 3) on kirjattu, että on tarkasteltava palvelussuhteen ehtoja kokonaisuutena. Viitamaa-Tervonen toivoi sitä avattavan.

Lyly totesi, että kun katsoo kirjattua viiden prosentin kaventamistavoitetta, se on samantasoinen tavoite kuin mitä asetettiin vuonna 2006. Hänen mukaansa se on aika realistinen. Hän totesi, että olisi toivonut vähän kovempaa tavoitetta. Tätäkin porukkaa tullaan tästä haastamaan. Palautetta tulee. Mitään palkkajuhlaa ei hänen mukaansa tämänhetkisessä tilanteessa ole näköpiirissä ja samanaikaisesti segregatiota pitäisi purkaa. Toimepiteiden vaikutus on sillä saralla hidasta.

Ihalainen korosti, että yhteisen ymmärryksen arvo on siinä, että se on yhteinen. Osapuolet, jotka palkoista muutenkin neuvottelevat, ovat nyt löytäneet yhteisen ymmärryksen. Monet samapalkkaisuuteen liittyvät toimenpiteet ratkeavat sopimuspöydissä. Olisi järkevää todeta, että tämä on hyvä pohja lähteä tätä työtä tekemään. Liikkumatila palkanmuodostuksessa ei kovin muhkea tule olemaan. Solidaarisuutta sielläkin vaaditaan. Tämä on riittävän kunnianhimoinen. Ei ole yleistä maailmalla, että tällaista paperia on saatu aikaan.

Viljanen teki lisälupauksen. Hän totesi, että koulujen ammatinvalinnan ohjaus on keskeinen segregatiion purun kannalta. Viljanen toimii valtakunnallisen sivistystoimen johtajien verkoston puheenjohtajana ja hän vie segregatiion lieventämispyrkimysasian sinne huomenna.

Arajärvi huomautti, että on hyvin valitettavaa, että paikalla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön edustajaa. Asia pitäisi saada opetussuunnitelmien perusteisiin, että nuorten ohjautuminen ammatteihin tapahtuisi tehokkaammin siten että se tukee tasa-arvoa ja segregatiion purkua.

Lahermaa korosti, että palkkaero kaventuisi vähintään 12 prosenttiin ja viimeistään vuoteen 2025 mennessä. Lausuma pitää sisällään mahdollisuuden ripeämpään tahtiin. STTK:n tavoite olisi ollut tätä kunnianhimoisempi.

Ikonen totesi paperin olevan hyvä. Hyvää on myös se, että on keskitytty muutamiin keskeisiin toimenpiteisiin. Segregatiion purku ollut mukana useassa hallitusohjelmassa. Hyvää virkamiesten kannalta on se, että on numeerinen tavoite. Keinoissa on joitakin asioita, jotka hieman pistävät silmiin. Esimerkiksi ajatus koordinoivasta elimestä - näistä tulee vielä neuvotella, mitä on ajateltu ja asiaa voidaan selvittää.

Arajärvi kokosi käydyin keskustelun. Voidaan todeta ministeri Ihalaisen puheeseen viitaten, että on ansiokasta, että osapuolilla yhteinen pyrkimys. Valtio on vastuussa, että tämä tapahtuu. Voidaan ajatella, että asiassa on jakautunut vastuun ja toteuttamisen tapa. Keinoissa on esitetty jonkin verran uusia avauksia. Hän kysyi, voidaanko *paperi hyväksyä pohjaksi sille, että samapalkkaisuusohjelma jatkuu edellisen päätyttyä. Tavoitteena olisi, että asia saadaan hallitusohjelmakirjaukseksi.*

Puheenjohtaja totesi, että tässä ilmeisesti ei oteta vielä kantaa esitettyihin toimenpiteisiin ja niihin palataan. Hän kiitti kaikkia ja totesi, että tehty päätös on ilahduttava saavutus.

6. Eri osapuolten konkreettiset toimenpiteet keskeisillä teema-alueilla

Viitamaa-Tervonen esitteli lyhyesti valtiovallan alustavasti hahmoteltuja toiminta-alueita. Näitä voisivat olla työpaikan tasa-arvosuunnitelmien ja palkkakartoitusten määrän ja laadun parantaminen, palkkatietämyksen lisääminen sisältäen palkkausjärjestelmät, perhevapaiden tasaisempi jakautuminen vanhempien kesken ja isien perhevapaiden lisääminen sekä palkka-avoimuuden lisääminen.

Arajärvi totesi, että jonkinlaista toimeenpanosuunnittelua tulee jatkolle tehdä.

Ihalainen nosti esille, että työpaikkojen tasa-arvosuunnitteluun on mahdollista panostaa. Meillä on uusittu lainsäädäntöä. Meillä on monia suunnitteluvaihtoehtoja. Olisi varmasti toivottavaa, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia voitaisiin työpaikoilla yhdistää. Tätä voisivat osapuoletkin miettiä.

Arajärvi totesi Ihalaisen puheenvuorosta tämän olevan hyödyllinen evästyksen jatkokäytölle toimenpiteiden suunnittelussa.

7. Muut asiat

Viitamaa-Tervonen kertoi, että ministeriöiden (OM, TEM & STM) yhteinen koulutuskierros on käynnistymässä kuudella eri paikkakunnalla koskien yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolain muutoksia. Ministeriöiden yhteistyö osoittaa, kuten Ihalainen totesi, että nämä liittyvät toisiinsa. Työelämän muutosten vaikutus naisten ja miesten työmarkkina-asemaan ja samapalkkaisuuteen -tutkimus julkistettiin viime viikolla. Tulokset saivat laajaa huomiota mediassa ja varmasti antavat eväitä myös samapalkkaisuustyöhön jatkossa.

Huovinen totesi, että on positiivista ja tärkeää, että koulutusasioita ja muita toteutetaan yhteistyöhankkeina ministeriöiden välillä. Tarvetta koulutuksille näyttää olevan.

Arajärvi kertoi Esa Lonkan ryhtyneen varsin perusteellisesti samapalkkaisuusohjelman arviointityöhön. Lonka esittelee arvioinnin tulokset 16.4. Smolnassa, kello 14. Tervetuloa.

Huovinen: Kiitän Pentti Arajärveä, ilman asialle näin sitoutunutta puheenjohtajaa tämänkaltainen saavutus ei olisi mahdollinen. Kiitos kaikille yhteistyöstä ja menestystä itse kullekin.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.25.

JAKELU Samapalkkaisuusohjelman korkean tason johtoryhmä
Samapalkkaisuusohjelman asiantuntijaryhmä

